

Letnik 1909.

Državni zakonik

za

kraljevine in dežele, zastopane v državnem zboru.

Kos XVIII. — Izdan in razposlan dne 11. marca 1909.

Vsebina: Št. 39. Razglas o izdaji novih ustavov za industrijski svet in za kmetijski svet.

39.

Razglas trgovskega ministrstva, poljedelskega ministrstva in ministrstva za javna dela z dne 23. februarja 1909. l.

o izdaji novih ustavov za industrijski svet in za kmetijski svet.

Njegovo cesarsko in kraljevo Apostolsko Veličanstvo je z Najvišjim sklepom z dne 20. februarja 1909. l. blagovolilo najmilostljiveje odobriti, da naj stopita v veljavo na mesto skupnega ustava industrijskega in kmetijskega sveta, objavljenega z razglasom trgovskega in poljedelskega ministrstva z dne 6. junija 1898. l. (drž. zak. št. 91) in izpremenjenega z razglasom trgovskega in poljedelskega ministrstva z dne 29. decembra 1898. l. (drž. zak. št. 4 iz l. 1899.), z dne 2. februarja 1904. l. (drž. zak. št. 10) in z dne 5. januarja 1906. l. (drž. zak. št. 7), v nastopnem ločena nova ustava:

I. Ustav industrijskega sveta.

§ 1.

Industrijski svet ima nalogo, v stvareh, ki se tičejo koristi industrije, velike trgovine ter rudarstva, na poziv trgovskega ministra — v stvareh rudarstva na poziv ministra za javna dela — ali iz lastnega nagiba izrekati mnenja in staviti predloge.

Izvzete od tega so vse stvari, ki se tičejo zgolj ali vsaj poglavitno železniškega prometa, splošnejša vprašanja, ki se šamo sotičejo železniškega prometa, pa spadajo v področje industrijskega sveta.

§ 2.

Industrijski svet je sestavljen iz 120 udov. Udje se za pet let deloma volijo, deloma imenujejo.

Ako izstopi ud pred potekom poslovne dobe, se izpraznjeno mesto zopet zasede za ostalo poslovno dobo.

§ 3.

Industrijski svet je sestavljen takole:

I. 34 udov volijo trgovske in obrtne zbornice tako, da pošiljajo zbornice na Dunaju, v Pragi, Libercu, Brnu in Trstu po dva uda, vse ostale zbornice pa po enega uda iz stanu industrije ali veletrgovine.

II. 34 udov volijo industrijska društva ali strokovne zveze, katere naznači za vsako poslovno dobo trgovski minister.

III. 10 udov volijo rudniške korporacije, ki jih naznači za vsako poslovno dobo minister za javna dela.

IV. 32 udov imenuje trgovski minister, 10 udov minister za javna dela.

V industrijski svet morejo biti voljeni samo svojepravni avstrijski državljani, ki obratujejo ali vodijo v kraljevinah in deželah, zastopanih v državnem zboru, kako industrijsko, veletrgovinsko ali rudniško podjetje, ali delujejo po svojem poklicu v vodstvu kakega takega podjetja.

§ 4.

Trgovinski minister sklicuje industrijski svet po potrebi najmanj dvakrat v letu.

Na prošnjo vsaj ene tretjine udov je sklicati izredno sejo.

Trgovinski minister ali namestnik, ki ga določi, predseduje v plenarnih zborih.

Seje niso javne.

Mnenja se doženejo z glasovanjem navzočih udov.

§ 5.

Za predposvetovanje o razpravnih predmetih se postavljajo stalni oddelki in po potrebi odbori.

Kako se sestavljajo in obnavljajo stalni oddelki in odbori, določuje pravilni red.

Oddelki in odbori naj o predmetih, spadajočih v njihovo področje, zbirajo gradivo in naj po poročevalcih stavijo skupnemu zboru obrazložene predloge.

Opravljeni red določa, po katerih pogojih imajo oddelki in odbori pravico oddajati dokončna mnenja. V takih primerih se ne sklepa v občnem zboru.

Stalni oddelki in odbori, ki jih je sklicovati po potrebi, se posvetujejo pod predsedstvom iz njihove srede izvoljenega načelnika ali njegovega namestnika.

Seje oddelkov in odborov niso javne.

§ 6.

V občnih zborih ter v oddelkih in odborih se lahko zaslišujejo izvedenci po določilih pravnega reda.

Na občne zборе ter na seje oddelkov in odborov pošilja vlada zastopnike po svojem preudarku.

§ 7.

V trgovinskem ministrstvu je departement, ki ima dolžnost podpirati industrijski svet v njegovi nalogi, oskrbovati pisarniška opravila in pospeševati dela oddelkov in odborov s pripravljanjem potrebnega gradiva ter s prirejanjem kakih potrebnih poizvedeb.

§ 8.

Poslovanje udov industrijskega sveta je častna služba, s katero ni združena plača.

Udje, ki ne bivajo na Dunaju, dobijo za potovanje na Dunaj in z Dunaja, in pa za dobo sej na dan 16 K dijet, ako ne dobivajo že iz kakega drugega naslova dijet iz državnih blagajnic.

Da se udeležijo sej, dobijo tudi na progah, ki so v državnem obratu, prosto vožnjo v poljubnem voznom razredu za potovanje na seje in od sej.

Stroški, nastali z uporabo drugih prometnih naprav, se jim povračajo.

9.

O poslovnem redu sklepa industrijski svet sam. Odobriti ga mora trgovinsko ministrstvo v porazumu z ministrstvom za javna dela.

§ 10.

O predmetih, ki se tičejo tako področja industrijskega sveta kakor tudi kmetijskega sveta ali obrtnega sveta, se lahko ukrene skupno posvetovanje.

To posvetovanje se vrši v skupnem odboru. Ta odbor sestoji iz enakega, toda osem ne presegajočega števila udov dotičnih pridodanih svetov, ki jih voli polni zbor ali kak oddelek.

Skupen odbor naj se sestane na zaukaz predsednika enega izmed udeleženih pridodanih svetov ali na zahtevanje občnega zbora ali kakega oddelka enega izmed teh pridodanih svetov.

Skupni odbor voli po enega uda v skupnem odboru zastopanih pridodanih svetov za načelnike, ki predsedujejo menjaje.

V skupnem odboru je glasovati ločeno po pripadnosti udov k pridodanemu svetu, ki jih je poslal v skupni odbor (glasovanje po kurijah).

Uspeh posvetovanja se odkaže v nadaljnje obravnavanje v udeleženi pridodanih svetih.

II. Ustav kmetijskega sveta.

§ 1.

Kmetijski svet ima nalogo, v stvareh, ki se tičejo koristi kmetijstva in gozdarstva, na poziv poljedelskega ministra ali iz lastnega nagiba izrekat mnenja in staviti predloge.

§ 2.

Kmetijski svet je sestavljen iz 84 udov. Udje se deloma volijo, deloma imenujejo, in sicer za poslovno dobo petih let. Udje kmetijskega sveta morejo biti samo svojepravni avstrijski državljani.

Ako izstopi ud pred potekom poslovne dobe, se izpraznjeno mesto zopet zasede za ostalo poslovno dobo.

§ 3.

Kmetijski svet je sestavljen takole:

I. 17 udov volijo deželni odbori posameznih kraljevin in dežel na ta način, da odpošlje vsak deželni odbor enega zastopnika. Ako poteče poslovna doba kakega deželnega odbora med poslovno dobo kmetijskega sveta, naj voli deželni odbor vnovič zastopnika za ostanek poslovne dobe kmetijskega sveta.

II. 42 udov volijo deželni kulturni sveti, kmetijske in gozdarske družbe, društva ali strokovne zveze, katere naznači za vsako poslovno dobo poljedelski minister.

III. 25 udov imenuje poljedelski minister.

Za vsakega uda je voliti, oziroma imenovati tudi nadomestnika.

§ 4.

Kmetijski svet se deli v dva stalna oddelka, in sicer v kmetijski in gozdarski.

Po potrebi se lahko ustanovijo razen tega tudi posebni oddelki.

§ 5.

Kmetijski svet podaja mnenja in stavi predloge praviloma (§ 6, alineja 1), in sicer gledé vseh stvari svojega področja na podstavi sklepov občnega zbora.

Predseduje poljedelski minister ali namestnik, ki ga določi.

Mnenja in predlogi se doženó z glasovanjem navzočih udov.

Seje kmetijskega sveta niso javne.

§ 6.

Ako gre za stvari, ki zadevajo po misli predsednika kmetijskega sveta izključno kak stalni oddelek, oznamenjen v § 4, podaja dotična mnenja, oziroma stavi predloge zgolj ta oddelek.

Za stvari, o katerih se je posvetovati kmetijskemu svetu, bodisi na njegovem občnem zboru ali kakemu njegovemu oddelku, je postaviti poročevalce. Postavijo se tudi lahko v namen primerne priprave sklepanja odbori za posamezne stvari ali za vrste stvari.

V oddelkih, oziroma v odborih predsedujejo iz njihove srede voljeni načelniki ali njihovi namestniki.

Oddelki, oziroma odbori sklepajo z glasovanjem navzočih udov.

Seje oddelkov in odborov niso javne.

§ 7.

Na sklep občnega zbora, oddelkov in odborov se lahko v njih zaslišujejo izvedenci.

Na občne zборе ter na seje oddelkov in odborov pošilja vlada po svojem preudarku zastopnike

§ 8.

Poljedelski minister sklicuje kmetijski svet po potrebi, vsaj enkrat v letu.

Na prošnjo vsaj polovice udov kmetijskega sveta ga je sklicati na izredno sejo.

Ako gre za katero v § 6, odstavek 1, oznamenjenih stvari, sklicati je dotični oddelek na prošnjo dveh tretjin njegovih udov na izredno sejo.

§ 9.

Poslovanje udov kmetijskega sveta je častna služba, s katero ni združena plača.

Udje, ki ne bivajo na Dunaju, dobijo za potovanje na Dunaj in z Dunaja, in pa za dobo sej na dan po 16 K dijet, ako ne dobivajo že iz kakega drugega naslova dijet iz državnih blagajnic.

Da se udeležijo sej, dobijo tudi na železniških progah, ki so v državnem obratu, prosto vožnjo v poljubnem voznem razredu za potovanje na seje in od sej.

Stroški, nastali z uporabo drugih prometnih naprav, se jim povračajo.

§ 10.

O predmetih, ki se tičejo tako področja kmetijskega sveta kakor tudi industrijskega sveta, se lahko ukrene skupno posvetovanje.

To posvetovanje se vrši v skupnem odboru. Ta odbor sestoji iz enakega, toda osem ne presegajočega števila udov dotičnih pridodanih svetov, ki jih voli polni zbor ali kak oddelek ali odbor.

Skupen odbor naj se sestane na zaupnik predsednika enega izmed teh pridodanih svetov ali na zahtevanje občnega zbora ali kakega oddelka enega izmed teh pridodanih svetov.

Skupni odbor voli po enega uda v skupnem odboru zastopanih pridodanih svetov za načelnike, ki predsedujejo menjaje.

V skupnem odboru je glasovati ločeno po pripadnosti udov k pridodanemu svetu, ki jih je poslal v skupni odbor (glasovanje po kurijah).

Uspeh posvetovanja se odkaže v nadaljnje obravnavanje v udeleženi pridodanih svetih.

§ 11.

Poljedelsko ministrstvo izda za kmetijski svet poslovni red, ki ga poljedelsko ministrstvo določi dokončno, ko je kmetijski svet izrekel svoje mnenje o njem.

§ 12.

V poljedelskem ministrstvu se poverja departementu podpirati kmetijski svet v njegovi nalogi, oskrbovati pisarniške posle in pospeševati delo polnega zbora, oddelkov in odborov s pripravo potrebnega gradiva ter s priredbo morda potrebnih poizvedeb.

Ritt s. r.

Bráf s. r.

Weiskirchner s. r.